

PREDIKAN 4:E SÖND EFTER TRETTONDAGEN DEN 31/1 1965

I LUNDS DOMKYRKA.

TEXT: HEBR 11:23-27.

PSALMER: 357:1-3, 332:4-7, 378:5.

I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn.

Gud, sänd din Ande i våra hjärtan! Tänd inne i oss tro och hopp! Amen.

Texten läses.

Hebréerbrevets elfte kapitel räknar upp rader av händelser ur Israels historia och finner i dem alla "tron". Vi har i kväll fått det lilla stycket om trälldomen i Egypten, Mose, uttåget. Förra söndagens aftonsång hade en mycklet längre del av kapitlet: Abel, Noa, Abraham, Sara, Jakob, Josef - men med samma melodi så att säga, "genom tron" härdade alla dess ut. Och i det elfte kapitlets första vers står det angivet vad "tro" betyder: "Tron är en fast tillförsikt om det som man hoppas, en övertygelse om ting som man icke ser." De två hälften i den versen säger detsamma. Det som man "inte ser" men "tror på", det är sådant som man hoppas på. Moses i Egypten, han såg Egyptens skatter omkring sig, ändå drog han ut, ut mot öknen, i hopp om att därframme skulle ett land ligga, ett utlovat land. Abraham drog ut på samma sätt, till ett land som han icke såg. Sara, med sin förtorkade kvinnokropp, där döden redan bodde, levde i hoppet om en son, som skulle födas fram ur denna död. Hela Hebréerbrevets elfte kapitel pekar på människor som har levat här på jorden och som har sträckt sig fram emot händelser här på jorden, händelser som de ännu inte såg, deras tro hade detta inslag av hopp, av förväntan.

Nya testamentet brukar med förkärlek en annan bildkrets för att uttrycka samma verklighet: sådd, detta att kasta frön med liv i svarta jorden och - vänta på frukt, vänta på skörd. Det heter om Mose här i texten, att han "hade sin blick riktad mot lönen", det var på frukten han riktade blicken mer än på "lönen" för egen del - själv kom han ju aldrig in i det förlovade landet. Men hans folk kom in. Det var frukt nog och det var en del av "lönen".

Draget av hopp och förväntan i tron är viktigt. Annars tänker man gärna så här: "Det finns ting som vi ser. Om dem vet vi något. Där behöver vi inte tro. Somliga människor, som "tror", räknar dessutom med en del osynliga ting." På det viset blir tron ett alldeles onödigt tillägg till den jordiska tillvaron. Vill vi förstå vad "tro" är i Hebréerbrevets elfte kapitel, måste vi börja i en helt annan ända.

Gå ut och stanna inför ett konstverk eller lyssna till ett drama eller se en film! Griper något sådant in i vår tillvaro, skakar det oss och ger det oss något, då är det fött ur vanda en gång. Det fanns en tid då det var oförstått, ja, rönt motstånd - det gör allt som föds. Att på det sättet

få föda, att få ställa sitt liv i tjänst åt något som skall fram, det ger mening åt en människas liv. Det slår oss ibland med häpnad, att en polioskadad människa, som återerövrar bit för bit av sin rörelseförmåga kan vara gladare, mera munter, än en frisk människa. Den som rör sig framåt med hopp är gladare än den som har allt och står stilla utan hopp.

Dessa vardagliga iakttagelser har en djup giltighet för vår livskänsla i det nya välfärdssamhället. I vårt samhälle finns det åtskilliga som med avund tänker på arbetarledarna omkring år 1900. De stod där, dessa gamla, utan rösträtt, fattiga, ordet var deras mäktiga vapen i en stark och rik gemenskap, och de visste att de födde framtiden, i solidaritet. Albert Luthuli från Sydafrika och Martin Luther King från Förenta Staterna bär idag inne i sig Framtid. När fängelsedörren slår igen bakom dem för tionde gången (eller mer) och när slagen haglar från pöbeln, då beror tusenden, ja millioner negrers öde på dem, på detta enkla att de på sin tålmodslinje uthärdar. De ömtåliga samvetena är känsliga instrument, de är som barometrar. Vi skall icke underskatta de andliga krafter som åstadkom att det i listan på fredspristagare i Oslo mellan den svarte från Sydafrika och den svarte från USA nu står också en svensk, död i Kongo, som hade kunnat få de högsta ämbeten härhemma men föredrog att ställa sig i tjänst hos de små och undertryckta folken och därmed föda Framtid. Såsom Mose försmådde att tillhöra hovet i Egypten och valde att dela träldomsfolkets öde och föra de förslavade ut till frihet, så söker sig europén idag ut ur det samhälle där nöd saknas. I våra gåvor till de s.k. u-länderna ligger också en bön: "Hjälp oss att finna en mening i vår välfärd, hjälp oss fram till de armosdjup i Afrika och Asien, där man lever framåt i hoppet om frihet och mänsklighet, i hoppet om det som ännu inte är synligt! Låt oss få dela deras hopp! Tron och hoppet i denna mening är icke ett onödigt tillägg. Att tro är nödvändigt för att människan skall orka leva. Hon söker sig såsom en törstande till platsen där hon kan få tro, ut ur välfärd in i nöd till och med - för att kunna tro och tjäna.

Vi har alltså märkt här att tron är förankrad i vårt vardagliga mänskliga liv. Härifrån kan vi nu gå vidare. Var och en vet själv var han har sitt tomrum när det gäller tro och hopp. Dagen då det skall sägas: "Ja, det här kan vi inte göra något åt." De där sista veckorna före slutet då "det inte finns något hopp", som vi säger - betecknande nog. Annars kan vår tro på framtiden bära oss genom mycket som är svårt, besvärligheter i arbetet, motgångar och sjukdom, där det ännu finns något att sträva för. Men den sista biten, den synes tom på hopp. Och i vår fruktan för de nya bomberna står vi inför en förstoring av samma tomrum. Ett vanligt krig kunde man ta sig över men "mänsklighetens förintelse", som vi säger - betecknande nog - kan vi inte ta oss över. Ett jordklot som går runt i rymden utan en levande mänsklighet på, det är en ny framåt(???) som släcker hoppet redan nu. Alldeles samma tomrum möter oss på en tredje punkt, i ett helt annat väderstreck: när vi läser i evangelierna. Berättelserna om Kristi handlingar med människor talar till oss, vi känner kraftverkan från dem, vi vet vad Han har betytt i Europa och annorstädes. Men så kommer de sista kapitlen om uppståndelsen på tredje dagen. Tron flaxar upp som en fågelunge vid detta oerhörda evangelium, men faller snart ner

på marken igen: hoppets vingar bär inte. Det är samma tomrum på alla tre punkterna. Ljuset från Kristi uppståndelse skulle kunna lysa upp också våra sista hopplösa veckor på sjukbädden och även den stora mänsklighetens väg i atomåldern. "Vänligt över jorden glänser strålen av ett himmelskt hopp." Vi får ta emot vad vi orkar ta emot av detta ljussken, som alltid är rikare än vår mottagningsförmåga är.

I kväll, när texten med sina minnen ur Gamla testamentet talar om dessa mycket jordiska exempel på tro och hopp - människor som hoppas på ett barn, på ett land, på befrielse ur trälarbete - i kväll kan det vara på sin plats att tala väl om den lilla tron och det korta hoppet (det gör vi så sällan i kyrkan). Bara detta t.ex., att tro och hoppas på att vårt arbete har mening, att våra möten med de närmaste medmänniskorna har mening. Det vore inte lite om dessa enkla ting rymde hopp för oss, om vi i detta, som vi "ser" med ögonen dagligen, kunde sträcka oss efter en "frukt" som skall komma fram och som vi ännu inte ser men hoppas på.

Och där, när det gäller oss och medmänniskorna, låt oss i självrannsakan pröva vårt eget inre! Vad tänker vi på när vi iakttar människor på gatan, på tåget, på bussen? Ertappar vi oss inte med att vi värderar människor efter deras "betydelse"? Nya testamentets författare, som har sett ljuset från Kristi ansikte, de kan med stor enkelhet berätta om det nya. Där hänger en brottsling, hans förflutna är förfelat, hans framtid är den avrättades död, nu om några timmar. En sådan "betyder" inte mycket. Till honom riktas Kristi ord: "Idag skall du vara med mig i paradiset". Vi har brutala sekler bakom oss, det är sant. Men läs paragrafen om bikthemligheten i 1686 års lag, om brottslingars rätt att få bekänna sin synd, hemligen; den präst som röjer hans bikt skall straffas! Eller läs om nattvarden till livsdömda fångar: samma bröd och vin och samma Kristi ord till brottslingen som till landets konung i hans sista stund - ingen skillnad mellan människor inför Guds ansikte. Slocknar detta ljus ovanifrån, Guds ljus som gör alla lika mycket värda, då förlorar vi också något i vårt inbördes mänskliga möte med varann, vi förlorar vördnaden för varann. I den sista domen är det plågade medmänniskor som talar: "Jag var i fängelse, jag var sjuk..." men osynliga bakom dessa, som vi stöter på här, har hela tiden Människosonen varit dold. Detta vårt korta liv, med dess möten mellan människa och människa, det är något som vi ser, och under allt detta den Osynlige som vi bara hör, hör i ordet. "Jag är med er alla dagar intill tidens ände". Amen

Lovad vare Gud och välsignad i evighet som med sitt ord tröstar, lär, förmanar, och varnar oss. Hans Helige Ande stadfäste nu ordet i våra hjärtan, att vi icke må vara glömska hörare, utan dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod, intill änden, och varda saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Alc. Is-t. Trel., 31/-65, Lund
Dank.

Text.

357:1-3

Hebr. 11:23-27

332:4-7

378:5

Jäders och Sorens och den Helige
Andes namn.

Gud, sänd din Ande i våra hjär-
ter! ^{in i oss} Jäders och Sorens! Amen.

Talet, andra årgångens afrensning
på fjärde söndagen efter Trettonde-
dagen, där i senaste delen av
Hebréerbrevet's elfte kapitel och
lyder så:

"Mina bröder. Genom tron
blev Moses vid sin födelse dold av
sinne föräldrar och hölls av dem
gjord till tre månader, eftersom de
bäso att "det var ett vackert
barn"; och de ~~fäto~~ fäto iche för-
skräcka sig av konungens på-
bud. Genom tron förmodade
Moses, sedan han hade blink

stor, att kallas Faras dot-
terson. Han ville hellre vilja
lidande med Gud och än fö-
en kort tid leva i syndig björ-
ning; han vill verkligen dö-
smälek för en så stor rikedom
än Egyptens skatter, ty han
hade så blick rikedom på lö-
ven. Guds tron övergav han
Egypten, utan att lita på
skäcken sig av konungens
vrede; ty därigenom att han
likasom såg den osynlige
kunde han hårdast. —
— "Såsom äro de som kända Guds
ord och gömna de." Amen.

/- Hebréerbrevets elfte kapitel
räknar upp broder av händelsen
ur Israels historia och finner i
den alla "tron". Vi kan här
lätt det lilla flyktinget om trä-
dom i Egypten, Moses, uttöget.

Förn Söndagens eftermiddag hade
en mycket längre del av ka-
pitelt: Abel, Noa, Abra-
ham, Sara, Jakob, Josef —
men med sammanhängande så att
säger, genom tron "hårdade alla
dess ut. Och i kapitel 12 förtä-
vers står det angivet vad "tron"
betyder: "Tron är en fast öve-
rtygelse om det som man
hoppas, en övertygelse om
ett som man inte ser." De
tre händelserna i den versen så-
ger delaktiga. Det som man
"inte ser" men "tror på", det
är sådant som man hoppas
på. Mose i Egypten, han
sag Egyptens skatter omkring
sig, och drog honom ut, ut
mot öken, i hopp om
att därifrån skulle ett land
ligga, ett utlovat land. Ab-
raham drog ut på samma sätt,

2) Till ett land som han ick sig.
Sara, med sin förklarade
kinnokropp, där döden re-
dan bögde, levde i koppet
om en son, som skulle fridas
från ur denna dö^l. ~~Hela~~
Hebreerens ofte kapitel
pekar på minniskor som
vart här på jorden och som
har sträckt sig från evigt
hävdelser här på jorden, ~~och~~
has tro här detta reslog av
kopp, av förväntan.
Hans Testamentet Bru-

"Har med friskhet en annan bild-
 vrets för en uttrycken samma verk-
 leet: Såd, detta att heta från
 med till i mer i svarta jorden och
 — Vanta på frukt, vanta på skörd.
 Det hutes om Rose här; "Ester, a thom"
 "Gode sig blisk rikstad på lönen"
 det var på frukten han rikade
 blischen mer än på lönen för

3) egen del — Själv kom han på
adrig in i det uttörade landet.
Men hans folk kom in. Det var
fruktat nog och det var en del av
Landskapet som kom in.

Dröyet av hopp och för-
väntan i tron är icke ett. Att man
lämnar man gärna så här: "Det finns
ting som vi ges. Men den vet vi här-
igt. Lär behövs vi inte tro. Som-
liga ^{man tror} mskor, som "tror", räknar
dessa som med en del osynliga
ting. På detiset blir tron ett
alldeles onödigt tillägg till den
jordska livet. Vill vi förstå
vad "tro" är i Hebréer boken
efte kapitel, måste vi titta i en
helt annan anda.

vill attman' anda stannat för
 Gå ut och se på ett konst-
 verk eller bryna till ett dranna eller
 se en film. Griper något sådant in i
 var liflvaro, skakar oss, ^{det som gör det om något} det är det
 fört ur världen en gång. Det fanns
 en tid då det var oförstött, ja, bröte

6) More förmodade att tillhöra
 hovet i Egypten och valde att
 dela trädskogsplottens öde och
 föra de förslavade ut till fri-
 het, så söker sig europeiska
 ur det samhället därmed sak-
 nas. I våra gåvor till de s.k.
 u-länderna ligger också en bön:
 "Hjälp oss att finna en mening
 i vår värld, hjälpa oss från till
 de ~~avslutade~~ ^{avslutade} ~~och~~ ^{och} i Asien, ~~och~~
~~Asien~~ ^{Asien} där ~~man~~ ^{man} ~~kan~~ ^{kan} ~~leva~~
~~framåt~~ ^{framåt} i hoppet ~~om~~ ^{om} ~~ett~~
~~det~~ ^{det} ~~som~~ ^{som} ~~andras~~ ^{andras} ~~är~~ ^{är} ~~sympiskt~~
~~från~~ ^{från} ~~en~~ ^{en} ~~mening~~ ^{mening} ~~är~~ ^{är} ~~att~~
 ett nödvändigt tillägg. ~~Man~~ ^{Man} ~~är~~
 nödvändigt för att mekanisk
 orka leva. Man söker sig så-
 som en förstande till platser
 där man kan ~~leva~~ ^{leva} ~~ut~~ ^{ut} ~~ver~~
 så ~~långt~~ ^{långt} ~~in~~ ⁱⁿ ~~i~~ ⁱ ~~nöd~~ ^{nöd} ~~för~~ ^{för} ~~att~~ ^{att} ~~kunna~~
 tro och gäva. ^{märkt här}
 Vi har alltså ~~hur~~ ^{hur}

7)
 tron är fruktad i vårt car-
 dagliga mänskliga liv. Här-
 från kan vi nu på vilare. Var
 och en vet själv var han har sitt
 tomrum. Mer det gäller tro
 och hopp. Dagen då det skall sä-
 gas: "Ja, det här kan vi inte
 göra något åt". De där första cen-
 terna före slutet då det inte
 finns något hopp, som vi säger
 - betydande nog. Annars kan
 vi tro på framtiden bara om
 genom mycket som är svårt, be-
 svärighet i arbetet, motgångar
 och sjukdom, där det ännu finns
 något att sträva för. Men den
 sista biten, den ~~syns~~ ^{syns} ~~tom~~ ^{tom} ~~hopp~~ ^{hopp}. Och
 i vår fruktan för de nya bön-
 berna står och i vår en förstoring
 av samma tomrum. Ett vanligt
 krig kunde man ta sig över men
 "Mänsklighetens försvinnande", som vi
 säger - betydande nog - kan
 vi inte ta oss över. Ett jorllöst

10)
 måste mednötarna ha mening,
 Det vare inte till om dessa
 enkla ting ~~bede~~^{kunde} hopps för oss,
 om vi i detta, som vi "ser"
 med ögonen dagligen, kunde
 sträcka oss efter en "brukt"
 som skall fram och som vi
 ännu inte ser men som vi
 hoppas på. Och där, när det gäl-

Och där, när det gäller oss och medverkarna, lät oss i själavårdsåren pröva vårt eget iure! Vad tänker vi på när vi ~~läsa~~^{läsa} nekter på gatan, på 'Caget', på busserna? Ett affär vi oss inte med att vi värderar nekter efter deras "betydelse"? Nya testamentets författare, som ~~kan~~^{har} helt öfver för Kristi ansikte, de kan med stora enkelhet berättat om det nya. Där hänger en brottsling, hvar förlutna är förfelat, hans framtid är den avrättades dömd, om nägra

12) den sista domen är det
plågade medm^{an}ster som
talar: "Jag var i fångelse,
jag var sjuk..." Men oym-
lik^{ig} l^ökom dessa, som vi
~~stilla~~ har, har hela tiden
Människ^{an} domen varit död.
Detta vårt korta liv, med
dess möten mellan m^{an}ster och
m^{an}ster, det är något som visar,
och under allt detta den
Osynlige som vi bara hör,
Kör ordet. "Jag är med
eller alla djupast in till
Tidens ände" Amen.
~~Var~~ vare Gud och välsignad i evig-
het som med sitt ord fröster, lär,
förmäner och varnar oss. Hans Helige
Ande stadfäste nu ordet i vår hjär-
ta, att vi icke må vara glömske-
lösare, utan dagligen förvara i tro,
kärlek och fälvord, till en an-
den, och varda saliga. G^oden Jesus
Kristen, vår Herre. Amen.

Kollek + Sveriges Kristliga Sym-
nasist^{er} i Umeå (i Umeå)
Bostadsrum Duo. ~~De~~ ^{läses} ~~Den~~ ^{av J. M. (G. B. R. och}
och nu i Umeå.
Guds frid, som övergår
allt förtänd, bevara edra
hjärtan och edra tankar i
Kristen Jesus. Amen.